

BĂRBATUL 3: *Ți-am spus eu?*

BĂRBATUL 4 (*stupefiat*): *De necrezut!*

BĂRBATUL 3: *Nu? Partea tare vine de-abia acum. Eu îmi scot țigările și el, ca la comandă, începe să se plimbe prin fața ferestrei.*

BĂRBATUL 4: *Să văd!*

BĂRBATUL 3: *Ai să vezi.*

(BĂRBATUL 3 își scoate pachetul de țigări. Bărbatul din cameră începe să se plimbe prin fața ferestrei.)

BĂRBATUL 3: *Îl las să se plimbe exact jumătate de minut. De cinci ori de la stînga la dreapta și de cinci ori de la dreapta la stînga. Dup-ai-a îmi aprind țigara. Poți să-l numeri.*

BĂRBATUL 4: *Îl număr.*

BĂRBATUL 3: *Cît mai are?*

BĂRBATUL 4: *Mai are puțin...*

BĂRBATUL 3: *Cum îmi aprind țigara, se oprește.*

(BĂRBATUL 3 își aprinde țigara. În același timp bărbatul din fața ferestrei se oprește.)

BĂRBATUL 4: *S-a oprit! S-a oprit!*

BĂRBATUL 3: *Ți-am spus? Îl am la degetul meu cel mic. Acu' să vezi una și mai bună. Eu țin chibritul ars în mîna și el ridică brațul în sus și începe să și-l rotească.*

BĂRBATUL 4: *Cît îl poți ține așa?*

BĂRBATUL 3: *Cred că-l pot ține mult și bine... Da' nu vreau.*

(BĂRBATUL 3 își ține chibritul ars în mîna și bărbatul din fața ferestrei își rotește brațul.)

BĂRBATUL 3: *Cum arunc eu chibritul, cum își lasă brațul jos. Ori de cîte ori arunc eu chibritul el își lasă brațul în jos, își masează puțin umărul și după aceea își duce mîna la ochelari.*

BĂRBATUL 4: *Deocamdată își masează umărul.*

BĂRBATUL 3: *Cred că l-am ținut cam mult cu brațul în sus.*

BĂRBATUL 4: *Nu-i nimic. Lasă-l să sufere.*

BĂRBATUL 3: *N-aș vrea să-l fac să sufere. M-am atașat de el. E atît de ascultător și maleabil încît mă înduioșează.*

BĂRBATUL 4: *Ești un sentimental și asta nu e bine.*

BĂRBATUL 3: *Și-a dus mîna la ochelari?*

BĂRBATUL 4: *Da. Ei bine, acum ai să rămîi mască. Eu mă ridic în picioare și el începe să-și ștergă ochelarii.*

(BĂRBATUL 3 se ridică în picioare. Bărbatul din fața ferestrei își scoate ochelarii și începe să și-i ștergă. Pînă să găsească batista, însă, se uită de cîteva ori în jur.)

BĂRBATUL 4: *Vax.*

BĂRBATUL 3: *Ce face?*

BĂRBATUL 4: *Se uită în jur.*

BĂRBATUL 3: *Faza asta îl cam sperie întotdeauna.*

BĂRBATUL 4: *A găsit-o.*

BĂRBATUL 3: *Șterge?*

BĂRBATUL 4: *Șterge.*

BĂRBATUL 3: *Asta e. Uneori sînt tentat să stau așa să văd cît pot să-l țin cu batista și cu ochelarii în mîna.*

BĂRBATUL 4: *Eu nu l-aș cruța, să știi. Aș scoate tot untul din el.*

BĂRBATUL 3: *Nu de el mi-e frică. Mi-e frică uneori numai de puterea pe care o am asupra lui. Mă înfricoșez pur și simplu de ceea ce pot face, înțelegi?*

BĂRBATUL 4: *Înțeleg.*

BĂRBATUL 3: *Te-ai convins?*

BĂRBATUL 4: *M-am convins.*

BĂRBATUL 3: *Acum am să încep să mă plimb prin fața băncii. Am să- mi scot și eu batista și am să mă*

“AM TRĂIT EXILUL CA PE UN BLESTEM...”

□ NICOLAE SCARLAT - Iată, prima piesă pe care, probabil, o va vedea publicul nostru spectator, prima piesă de Matei Vișniec s-ar putea să fie chiar aceasta de la T.V. Spune-mi cum ai scris-o, cînd ai scris-o?

■ MATEI VIȘNIEC - Da, deci este o piesă scrisă anul acesta. Este efectiv o piesă scrisă după Revoluție. Evident, am asistat, că altfel nu pot spune, n-am participat, dar am asistat absolut înnebunit, dacă vrei, la tot ce s-a întîmplat în România. Deci eram la Paris în decembrie, alergam de la un prieten la altul, nu mai știam unde să citesc, ce să văd, cum să aud ceva despre România, cum să aud cît mai multe lucruri despre România, în sfîrșit sunam în continuare acasă și brusc în luna ianuarie a anului curent am simțit că trebuie să particip odată, și mi-a venit ideea unei piese. Trebuie să recunosc că doi ani și jumătate cît am stat în Anglia și în Franța n-am scris prea mult. Am notat cîteva idei, n-am putut scrie. Deci, ca să zic așa, am trăit exilul ca pe un blestem. N-am putut scrie în românește, n-am putut scrie mai deloc (...)

Și brusc am simțit că trebuie să scriu ceva legat de ce se întîmplă în România pentru că, nu știu dacă este o piesă politică, este o piesă cum scriam eu de obicei. Este o piesă care are o parabolă a ei, o piesă pe care o iubesc pentru că mi-a fost dictată, mi-a fost transmisă de magnetismul ăsta extraordinar care s-a produs după Revoluție.

Piesa se cheamă *Ce facem cu violoncelul?*, pentru că tot timpul mi se părea că în România sună o întrebare importantă: “Ce facem cu...?”, “Ce facem cu...?”. Acum, în loc de “violoncel” noi putem pune orice, în funcție de ce facem cu noi înșine, ce facem cu sistemul, ce facem cu viitorul.

Fragment din înregistrarea T.V., din 9 aprilie 1990, a discuției regizorului Nicolae Scarlat cu dramaturgul Matei Vișniec, înaintea prezentării spectacolului *Ce facem cu violoncelul?*